

АНАЛІТИЧНИЙ ДАЙДЖЕСТ

МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ ТА ЗВ'ЯЗКІВ З ДІАСПОРОЮ

УКРАЇНСЬКА МІГРАЦІЯ ДО ПОЛЬЩІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Автор: Юрій Марусик
(мол. наук. співробітник)

Українці традиційно є однією з найбільших меншин Республіки Польща. Згідно даних останнього перепису населення (2011 р.), 48 тис. польських громадян ідентифікують себе як українці. А з початку 90-х рр. спостерігається нова хвиля міграції – трудова, що значно збільшила чисельність українців у Польщі. До 2008 року Польща посідала третє місце за популярністю серед українських трудових мігрантів. За три роки країна перемістилася на друге місце. Згідно даних Міністерства праці Польщі, у межах країни в 2014 р. працювало 400 тис. українських громадян. Також значними є обсяги нерегульованої міграції, тому реальну кількість українців у Польщі визначити надзвичайно складно. Лише в 2014 р. Державна інспекція праці зафіксувала 870 випадків незаконного працевлаштування іноземців, серед яких 777 були пов'язані з громадянами України.

Але, попри таке зростання кількості, перед українцями все гостріше постає питання збереження власної ідентичності. Так, депутат польського Сейму Мирон Сич заявив, що українці, які

зараз виїжджають до Польщі, дуже швидко асимілюються, тому потребують більш цілеспрямованої та комплексної підтримки української держави та консолідації різних груп українських мігрантів та діаспори.

Трудову міграцію доповнює і академічна мобільність української молоді. У Польщі українські громадяни складають найчисельнішу групу серед усіх іноземних студентів – 42%.

Широкий вибір стипендіальних програм, право безкоштовного навчання людям із польським корінням, визнання атестату та прийнятні ціни призвели до зростання кількості українських студентів, темпи якого постійно пришвидшуються. У 2013-2014 навчальному році їх чисельність становила за різними даними від 15123 до 23392, тоді як у 2005 – менш ніж 2000.

Навіть попри падіння курсу гривні та фактичне подорожчання проживання та навчання за кордоном, аналітики прогнозують подальше зростання кількості українських студентів у Польщі. Цьому сприяють вплив загальносвітових трендів, поступова активізація діяльності польських університетів, збройний

Завданням для української сторони є сприяння тому, щоб інтеграція у польське суспільство поєднувалась із збереженням української ідентичності та мови серед мігрантів

КОРИСНІ ЛІНКИ:

Migrant Integration
Policy Index
(MIPEX)
<http://www.mipex.eu/>

Академічна міграція
(Звіт аналітичного
центру CEDOS)
[http://www.cedos.org.ua/syst
em/attachments/files/000/000
/050/original/AcademicMigr
ation_CSR.pdf?1404815631](http://www.cedos.org.ua/system/attachments/files/000/000/050/original/AcademicMigration_CSR.pdf?1404815631)

Наш вибір
(Газета для Українців в
Польщі)
<http://naszwybir.pl>

Українські студенти
їдуть навчатися у
Польщу
(Радіо Свобода)
[http://www.radiosvoboda.org
/content/article/27079605.ht
ml](http://www.radiosvoboda.org/content/article/27079605.html) <http://naszwybir.pl/>

конфлікт в Україні та усталеність потоків академічної мобільності. Важливим фактором є і бажання частини української молоді не мати нічого спільного з корупційними схемами, чого, на думку експертів, простіше досягти у Польщі.

Внаслідок демографічної кризи та відтоку власної молоді до більш розвинених країн польська сторона зацікавлена у збільшенні кількості як легальних трудових мігрантів, так і студентів з України. Свідченням актуальності питання притоку іноземної молоді є постанова Міністерства праці та соціальної політики Польщі, що дозволяє з 1 травня 2015 р. працювати у країні без отримання дозволу на роботу протягом цілого року, а не тільки у період літніх канікул.

Польські експерти зауважують, що частина мігрантів, яка могла би залишитися у Польщі, їде далі на захід, до Європейського Союзу. Тому перед польською владою стоять завдання втримати їх у Польщі та інтегрувати, в тому числі шляхом оволодіння польською мовою. Згідно методології MIPEX, інтеграційна політика Польщі «створює більше перешкод, ніж можливостей» для іммігрантів щоб брати участь у суспільному житті. Оцінка за індексом MIPEX Польщі є нижчою, ніж середнє значення для країн Центральної Європи. Але в ході поступового узгодження інтеграційної політики у країнах ЄС вона пом'якшується, від чого може виграти як Польща, так і Україна. Відповідно, завданням для української сторони має бути

сприяння тому, щоб інтеграція у польське суспільство поєднувалась із збереженням української ідентичності та мови серед мігрантів, з чим уже є проблеми.

Таким чином, зважаючи на теперішню кількість українців та динаміку зростання потоку мігрантів до Польщі, перед Україною постає завдання формувати політику для використання потенціалу цих груп українців, посилювати зв'язки із ними та сприяти виведенню міграційного потоку в легальне русло. Для України за умови вироблення цілеспрямованої політики корисною може бути кожна із зазначених груп українців як у Польщі, так і в ролі реемігрантів.

Аналітичний дайджест містить короткий огляд аналітичних записок, експертних оцінок, оприлюднених у ЗМІ, наукових публікацій та інших інформаційних джерел щодо проблем міграції

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою
Національного університету «Львівська політехніка»

Україна
79013 м. Львів
вул. С.Бандери 32Д
тел. +380322580151